

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2013. május 30-án tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

Iktatószám: 6925/2013

Melléklet: 1 db

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Lassan Krisztina szociális iroda vezető

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Egészségügyi és szociális bizottság	SZMSZ I. sz. melléklet I/C.14. pont

Határozatot kapja: Baranya Megyei Kormányhivatal Szociális- és Gyámhivatala Pécs, József A. u. 10.

Meghívott: Elmontné Popán Ildikó, a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának vezetője
dr. Tánczos Frigyes Attila, a „Szent Borbála Otthon” Non-profit Közhasznú Kft. ügyvezető igazgatója
Benácsné Rácz Éva, a Családok Átmeneti Otthonának vezetője
Szabó Gabriella, a Szilvási Bölcsőde vezetője

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete szabályozza az értékelés tartalmi követelményét .

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkori és a fiatalkori bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A beszámoló anyaga a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi gyermekjóléti feladatairól szóló, valamint a Szilvási Bölcsőde 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló, a „Szent Borbála Otthon” Nonprofit

Közhasznú Kft Kistérségi Családok Átmeneti Otthona 2012. évi beszámolója, illetve a jegyző által készített anyagokból került összeállításra.

A mellékelt beszámolóból megállapítható, hogy Komló Város Önkormányzata a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott gyermekvédelmi feladatainak, kötelezettségeinek, mind a pénzbeli ellátások, mind a személyes gondoskodást nyújtó ellátások tekintetében többnyire eleget tett 2012. évben.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben előírt feladatok közül a gyermekek átmeneti gondozását nem minden tekintetben sikerült megoldani. A törvény kimondja, hogy a gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában. Az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több lakos él gyermekek átmeneti otthonát köteles működtetni. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat több alkalommal kísérletet tett a helyettes szülői hálózat megszervezésére, a szigorú szakmai előírások és a felelősséggel nem arányos díjazás miatt erre azonban nem került sor.

A családok átmeneti otthona 2008. 02. 15. napján megnyitotta kapuit, megoldást jelentve ezzel az átmenetileg krízishelyzetben lévő gyermekes családok, várandós anyák elhelyezésére.

A Szilvási Bölcsőde és Családi Napközi két intézményegység integrációjából jött létre 2010. július 1-jével. 2011. évtől csupán a bölcsődei feladatot látja el a gyermekjóléti alapellátások közül, a családi napkőzit megszüntette.

A gyermekek napközbeni étkezése a nevelési-oktatási intézményekben és a bölcsődében megoldott.

Az intézmények személyi és tárgyi feltételei általában megfelelnek a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló, többször módosított 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben foglaltaknak.

A beszámolóból kimaradt a jegyzői gyámügyi munkáról történő tájékoztató, valamint a városi gyámhivatal munkája sem került értékelésre. A járáások megalakulásával ugyanis ezen feladatok átkerültek járási hatáskörbe, a gyermekvédelmi munkáról történő beszámoló kötelező elemei között nem szerepelnek.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az egészségügyi és szociális bizottság véleményének figyelembevételével a határozati javaslatot támogatni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében, az egészségügyi és szociális bizottság véleményének figyelembevételével – megtárgyalta és az 1. számú melléklet szerinti tartalommal elfogadja Komló Város Önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót.

A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy az értékelést tájékoztatásul küldje meg a Baranya Megyei Kormányhivatal Szociális- és Gyámhivatala részére.

Határidő: 2013. május 31.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Komló, 2013-05-13

Polics József
polgármester

Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermekek védelme alatt a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenységet értjük.

A települési önkormányzat feladatai:

- a pénzbeli és természetbeli ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatások, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás (2013. 04. 01. napjától más elnevezéssel) és az óvodáztatási támogatás.
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások tekintetében a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásának és átmeneti gondozásának biztosítása.

1. Település demográfiai mutatói

Komló város lakossága 2012. december 31-én: 25218 fő

Ebből:

0-18 év: 4052 fő

A település demográfiai mutatói alapján a 0-18 éves korosztály 16.06 %-át jelentette a város lakosságának.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeli ellátások

A gyermekvédelmi törvény, a végrehajtására kiadott kormányrendelet, valamint a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 15/2003. (V. 06.) számú (2013. március 1. napjától a 4/2013. (II. 22.) számú) önkormányzati rendelet foglalkozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás és az óvodáztatási támogatás igénylésének és folyósításának feltételeivel.

A/ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 2012. évben 1682 fő. 1735 gyermekre vonatkozóan kérelmezték a kedvezményt, 53 gyermek esetében a kérelmet elutasították.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltétele hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 140 %-át (2012-ben 39.900, Ft), egyedülálló vagy tartósan beteg illetve fogyatékos gyermeket nevelő szülők esetében az öregségi nyugdíjminimum 130%-át (2012-ben 37.050, Ft), feltéve mindkét esetben, hogy a család vagyona a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.

Elutasítás oka: a kérelmező a jogosultsági feltételeknek nem felelt meg.

B/ Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

Támogatásban részesített gyermekek száma: 1499 fő (támogatási esetek száma: 3142)

C/ Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyám jogosult erre az ellátásra, amennyiben a kiskorú tartására köteles és nyugellátásban vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásban részesül.

2012. évben 5 gyermek részesült ebben az ellátásban.

D/ Óvodáztatási támogatás:

A gyámhatóság az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát – kérelmére – annak a szülőnek állapítja meg, akinek gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, akinek gyermeke legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, megkezdje az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába, és aki önkéntes nyilatkozatot tesz arról, hogy gyermekének hároméves korában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra fordított összeg: 17.249.000,- Ft, ami az önkormányzatot terheli.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre fordított összeg: 19.528.000,- Ft. (Az évi kétszeri augusztusi és novemberi támogatást tartalmazza, 5.800-5.800 Ft gyermekenként, természetbeni támogatás formájában, fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalványként kell nyújtani.)

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra fordított összeg: 389.000,-Ft. Mindkét támogatási forma a központi költségvetésből visszaigényelhető.

Óvodáztatási támogatásra fordított összeg 970.000,-Ft, az összeg a központi költségvetésből visszaigényelhető.

E/ Gyermekétkeztetés: a gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei, óvodai és iskolai étkezéssel történik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit.

A törvény 151. § (5) bek. szerint gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek, valamint fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-át kedvezményként kell biztosítani.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után, három- és többgyermekes családoknál gyermekenként, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-t-át kedvezményként kell biztosítani.

2012-ben kedvezményes étkeztetésben részesülők száma:

- <u>Bölcsődei ellátott:</u>	42 fő
ingyenes	16 fő
- <u>Óvodai:</u>	
kedvezményes étkező (50 %):	54 fő
ingyenes étkező:	240 fő
összes étkező:	555 fő

- **Általános iskolai:**

kedvezményes iskolai étkező	
(50%):	95 fő
ingyenes étkező	573 fő
összes iskolai étkező:	966 fő

Komló Város Önkormányzata a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat közreműködésével 2012. évben megszervezte a rászoruló gyerekek nyári étkeztetését állami támogatásból. A nyári étkeztetésben ténylegesen részesített gyerekek száma: 250 fő.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A) Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatása

Komló Város Önkormányzata a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) értelmében a 48/2001. (03.29.) sz. határozatával, 2001. augusztus 1. óta a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményében látja el a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokon belül a gyermekjóléti szolgáltatást elkülönült szakmai egységben. Komló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2003. (V.6.) sz. (2013. március 1. napjától 4/2013. (II. 22.) sz. rendelete) rendelete tartalmazza a gyermekvédelem helyi szabályait.

2007. január 1-től a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás vette át az önkormányzatoktól az intézmény működtetését, így a gyermekjóléti szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján 19 településen biztosítja. Komló a gesztortelepülés, Szászvárt a működést engedélyező szerv telephellyé nyilvánította, mikroközpontként működik. Szászvár és mikrotérségében 11 településen 2 fő szociális munkás látja el a gyermekjóléti szolgáltatással kapcsolatos feladatokat. Komlón, 2012. 12. 31.-ei állapot szerint 7 családgondozó egy szakmai vezető irányításával látja el a feladatot. Mánfa, Magyarhertelend, Bodolyabér estében 1 fő szociálpedagógus, Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske tekintetében is 1 fő szociálpedagógus látja el a feladatot 2012. 01. 01.-től, megfelelően annak a szakmai elvárásnak, hogy a kisebb településeken is elkülönüljön a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítő szolgáltatástól. Hosszúhetény tekintetében 2008 óta különválasztva működik a két szakfeladat.

A gyermekjóléti szolgáltatást végző munkatársak képzettsége a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szakmai követelményeinek megfelel. Az intézményvezető Elmontné Popán Ildikó.

A munkatársak az intézmény továbbképzési tervének megfelelően teljesítették, illetve teljesítik képzési kötelezettségüket.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Komló, Kossuth L. u. 103. szám alatti telephelyen található a Védőnői Szolgálat, a Szociális Szolgáltató Központ és a Kistérségi Társulási Iroda (2013-tól a KLIK) szomszédságában.

Személyi és tárgyi feltételeiben a Szolgálat a feladat teljes körű ellátására alkalmas, a Gyvt. és hatályos rendeleteinek, valamint a szakmai módszertani levelek követelményeinek átlagosan megfelel.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata:

A Gyvt. 39-40. § értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás négyféle cél elérése érdekében teljesít különféle feladatokat:

1. A gyermek testi- lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.
2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.
3. A kialakult veszélyeztettség megszüntetése.
4. A családjából kiemelt gyermekek családjukba történő visszahelyezése érdekében.

A fenti négy cél elérése érdekében a szolgálat prevenciós célzatú feladatokat is ellát **a gyermekek veszélyeztetettsége kialakulásának megelőzése érdekében, így:**

- pszichológiai tanácsadást, családterápiás kezeléseket, valamint szakemberekhez irányítást heti hat órában,
- ingyenes jogsegélyszolgálatot vehetnek igénybe klienseik havi 6 órában,
- a Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: GyJSz) szakmai vezetője részt vesz a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- a GyJSz jelzőrendszert tart fenn és működtet, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében.

Kapcsolatot tart különösen:

- a hatósági ügyintézkést végző szociális és gyámügyi szervekkel
- a Családsegítő Szolgálattal
- a Családok Átmeneti Otthonával
- a Polgármesteri Hivatal Szociális Irodájával
- a nevelési-oktatási intézményekkel (együttműködési megállapodással)
- az Országgyűlési és Önkormányzati képviselőkkel
- a területi egészségügyi hálózattal
- háziorvosokkal, gyermekorvosokkal
- a Védőnői Szolgálattal (együttműködési megállapodással)
- a Szociális Szolgáltató Központtal (együttműködési megállapodással)
- a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal (együttműködési megállapodással)
- a Nevelési Tanácsadóval
- a rendőrséggel, ügyészséggel (bíróssággal)
- a Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal
- a Vöröskereszttel
- a működő civil szervezetekkel és egyházakkal
- a lakossággal.

A Gyvt. értelmében a gyermekjóléti szolgálat minden év március 31-ig a jelzőrendszer tagjaival áttekinti szolgáltatási területén a gyermekek védelmével kapcsolatos tapasztalatokat és kijelöli a feladatokat gyermekvédelmi tanácskozás keretein belül, ennek a feladatnak 2012-ben is eleget tettek.

Prevenciós célzatú tevékenységeik között kiemelt feladat olyan új szolgáltatások bevezetése, amely a hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik életkörülményein pozitív irányban változtat vagy szabadidejük hasznos eltöltésében segítséget nyújt. Ezeket a tevékenységeket általában az intézmény szervezi, s amióta térségi feladatokat is ellátnak, az ott élő gyerekeket

is bevonják programjaikba. A programok költségeit kizárólag pályázatokból, adományokból, önkormányzati képviselők felajánlásaiból fedezik.

2007-ben első alkalommal szervezték meg „Biztos Kezdet” országos program keretein belül egy helyi klub kialakítását, melyben olyan szocializációs hátrányokkal küzdő kismamáknak nyújtanak szolgáltatást, akik 0-6 éves gyermekeket nevelnek és az elsődleges szocializációjukban hátrányt szenvedtek. A program olyan háttérből irányított, önkéntességen alapuló, önszerveződő tevékenység, amelyben az érdekelt szakemberek önkéntes segítséget tudnak nyújtani a rászorulóknak. A fenti programban 12-15 főnek nyújtottak szolgáltatást 2007. májusától heti rendszerességgel. 2008-ban 2 millió forintba pályáztak sikeresen, így a klub heti három alkalommal 9h-13h-ig áll az ügyfelek rendelkezésére. Hetente 30 gyermek és szülő látogatja a klubot.

A Gyermejjóléti Szolgálat több éve folyamatosan jelen van az iskolákban drog és más egészségkárosító szerek, tevékenységek, devianciák kezelésére célzott prevenciós előadásokkal.

A KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórum) támogatásával lehetőség nyílt egy ún. „prevenciós munkacsoport” kiképzésére. 14 fő láthatja el Komló és Térségében 2009-től a prevenciós feladatokat, mely a deviáns magatartások feltárását és korai kezelését célozta meg. Tevékenységüket az iskolai védőnő koordinálásával az osztályfőnöki órák terhére végezték. Meghívásra iskolai egészségnapokon is részt vettek.

Július hónapban egy héten át kispályás labdarúgó bajnokságot szerveztek, immár tizedszer, „Focival a drog ellen” Kallódó vándorkupa elnyeréséért. A rendezvényen 140 gyermek vett részt.

Hagyományszerűen végzik a gyerekek nyári pótvizsgára felkészítő korrepetálását.

2012. októberében a város és a kistérség 7-8. osztályos tanulóinak hetedszerre is „Sétáló Kimit tud” névvel akadályversenyt szerveztek.

Fontos tevékenységük, hogy a városban és térségében élő fiataloknak prevenciós programokat nyújtó civil és nem civil szervezetekkel napi munkakapcsolatban legyenek. Erre többek között kiváló lehetőséget biztosít a KEF, melynek állandó és aktív tagjai.

2010 szeptemberében a TÁMOP 5.2.5.-A-10/2 keretén belül pályázatot nyújtottak be a korábbi program folytatásához. A cél itt is a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekekkel és családjukkal történő nevelési oktatási intézményeken kívüli foglalkozás. A megpályázott összeg ötven millió forint vissza nem térítendő támogatás, ideje 2011 szeptember 1.-től 2013 augusztus 31. Az elmúlt rövid időszak is bizonyítja a program szükségességét és sikerét mind a bevont gyermekcsoport, mind a szülők, nevelési oktatási intézmények körében. A kistérség 19 településéről 53 gyermek és szüleik felejthetetlen élményben részesülhettek a megvalósított programokon.

2012-ben is közreműködtek a nyári ingyenes étkeztetés szervezésében és bonyolításában (250 gyermek)

A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében végzett tevékenység:

- A Családsegítő Szolgálattal napi munkakapcsolatban állnak, mely a kliensek egy részének együttgondozását jelenti.
- A Védőnői Szolgálattal óhatatlan a napi együttműködés, melyet írásos formában rögzítettek, mivel a 0-5 éves korú gyermekek, valamint a várandós kismamák veszélyeztetettségének megszüntetése kiemelt feladat.
- Az óvodákkal, iskolákkal való kapcsolattartásban 2001.08.01. óta változásokat kezdeményeztek. Így minden családgondozó két- három intézmény állandó koordinátora ami az állandó napi kapcsolattartást célozza meg, valamint 2002. októberétől a GyJSz munkatársa heti rendszerességgel fogadóórát tart a nevelési és oktatási intézményekben. 2010-től egy családgondozót bíztak meg a koordinációs feladatok ellátásával a jelzőrendszeri tagok bizalmon alapuló jobb együttműködése érdekében.
- A szülőknek segítséget nyújtanak az iskolaválasztásban.

Továbbra is gondot jelentett a helyettes szülői hálózat működtetése. 2004 augusztusában a Pécsi Ifjúsáért Alapítvány pályázat útján nyert támogatást helyettes szülői képzésre. A Gyermekjóléti Szolgálat delegált egy házaspárt a képzésbe, így 2004 decemberére két kiképzett helyettes szülő él Komlón. 2008-ban toboroztak helyettes szülőket, így Komló és Kistérségéből 16 főnek nyújtottak tájékoztatást és ajánlottak ingyenes képzési lehetőséget. 2 fő (egy házaspár) végezte el a helyettes szülői képzést. 2012-ben nem volt lehetőségük az ellátás szervezésére, az is igaz, hogy az ellátást egy esetben vette igénybe egy szülő a fogyatékos gyermeke számára, akinek megfelelt a pécsi Ifjúsáért Alapítvány szederkényi férőhelye. 2012-ben ezt a szolgáltatást a kistérségben senki nem igényelte.

A Családok Átmeneti Otthonába 2012-ben Komló és kistérségéből 32 gyermeket 15 családból delegált a szolgálat.

A gyermek testi- lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése miatt és a családjukból kiemelt gyermekek családba való visszahelyezése érdekében:

A Gyermekjóléti Szolgálat a Gyámhatóság felkérésére részt vesz az átmeneti nevelt gyermekek családi körülményeinek felülvizsgálatában, ezen gyermekek családját is alapellátásban gondozza. A fenti cél elérésének érdekében kapcsolatot tart a Gyermekvédelmi Központ illetékes családgondozójával, nevelőszülői tanácsadóval, gyámmal, gondozási hellyel.

2012-ben 128 átmeneti nevelt gyermek családjával tartották a kapcsolatot (a családok száma 73).

A GyJSz elsődleges feladatai között szerepelteti a családokkal történő gondozási tevékenységet. Az átmeneti nevelt gyermekek esetében kiemelt feladat volt a gyerekek gondozási helyükön való meglátogatása, a család gondozása, a kapcsolattartás folyamatos biztosítása.

A Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

2012.01.01- től 2012. 12.31 –ig

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége

	Komló	Mánfa	H.-he tény	Magyar- szék	Li- get	Mecsek- pölöske	Magyar herte- lend	Bodolya- bér
Állandó lakosok	26 235	857	3 407	1 135	430	442	688	258
0-17 évesek	4 044	142	645	188	99	70	93	48
Alapellátás	77	0	29	15	24	4	8	6
Védelembe vettek	97	0	10	0	0	0	1	0
Utógondozottak	1	0	0	0	0	0	0	0
Átmeneti neveltek	106	0	2	1	1	1	0	0

Megjegyzések a táblázathoz:

Az utóbbi két évben a védelembe vett gyermekek aránya megnövekedett a többi ellátotthoz képest. Oka a súlyos magatartászavarokból adódó teljesítményszavar, illetve iskolai problémák. (Az 50 igazolatlan órát hiányzó gyermekek száma közelít az 50 főhöz).

A Gyvt. 2010.08.31. napjától hatályos rendelkezései értelmében az 50 órát meghaladó igazolatlanul mulasztó tanköteles tanulók esetében a gyermek védelembe vételére és az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére kerül sor.

2012. szeptember 01.-től a Gyvt. és rendeletének változásai miatt a tankötelezettségi korhatár 16. év lett. Mivel a fiatalok túlnyomó többsége az 50 főből, halmozottan hátrányos helyzetű, legtöbbször egyszülős családból 15 év feletti, ezért a védelembe vétel oka az indokolatlan iskolai hiányzás volt. A jogszabályváltozás következményeként csak a 16. év alatti esetekben kötelező a védelembe vétel, így a védelembe vett esetek száma 2013-ban valószínűleg csökkenni fog.

Megnövekedett a szabálysértést és bűncselekményeket elkövető kiskorúak száma.

A Gyermejjóléti Szolgálat szakmai tevékenységeinek száma

Sorszám	Megnevezés	2012.12.31. összesen
1.	Információ	961
2.	Ügyintézés	149
3.	Segítő beszélgetés	953
4.	Továbbküldés (más int.)	161
5.	Tanácsadás	593
6.	Családlátogatás	1 107
7.	Elhelyezési tárgyaláson részvétel	23
8.	Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel	159
9.	Esetkonferencia	67
10.	Örökbefogadással kapcs. intézkedés	2

Komló mikro: Mánfa, Magyarhertelend, Bodolyabér, Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske, Hosszúhetény.

Megjegyzések a táblázathoz:

Az intézmény szakmai vezetése nagy hangsúlyt fordít az esetmegbeszélések számának növelésére a döntés előkészítés kapcsán.

A Gyermejjóléti Szolgálatok új gondozási eseteinek száma a kapcsolatfelvétel módja szerint

Sorszám	Megnevezés	Kapcsolatfelvétel száma
1.	Önkéntes	7
2.	Szülő által küldött	12
3.	Saját intézmény által	34
4.	Jelzőrendszer által küldött	41
5.	Együttműködésre kötelezett	4

Megjegyzések a táblázathoz:

A jelzések 70%-a nevelési oktatási intézményekből, 20%-a a Védőnői Szolgálat által érkezik.

Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint

Sorszám	Probléma típusa	2012. 12. 31.
1.	Anyagi (megélheti, lakhatással összefüggő stb.)	313
2.	Gyermeknevelési	207
3.	Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	75
4.	Magatartászavar, teljesítményzavar	110
5.	Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermekek közti)	255
6.	Szülők vagy a család életvitele	161
7.	Szülői elhanyagolás	135
8.	Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális)	53
9.	Fogyatékoság, retardáció	42
10.	Szenvedélybetegségek	26

Megjegyzések a táblázathoz:

A táblázathoz jól látható, hogy a Szolgálatot felkereső kliensek életvezetési nehézségei öt problémacsoport köré rendeződnek (anyagi, magatartászavar- teljesítményzavar, a szülők/család életvitele, családi konfliktusok, gyermeknevelési). A tartósan gondozásba vett családoknál az öt problémacsoport együttesen áll fenn, veszélyeztetve a családban élő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi épségét, fejlődését.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a családgondozók igen széleskörű problémák megoldásán fáradoznak a családokkal. A szociális problémák súlya a folyamatos team-munka létét követeli meg, ezért a heti esetmegbeszélések nélkülözhetetlenek.

A Baranya Megyei Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szakmai műhelysorozaton folyamatosan részt vesznek. A Baranya Megyei Módszertani Központ regionális lefedettségű pályázaton nyert a TÁMOP keretein belül, így a 2012-es évben ingyenes szupervízió, szakmai továbbképzésen vehettek részt. Esetmegbeszéléseket rendszeresen tartanak.

B) Bölcsőde tevékenységének bemutatása

A bölcsőde, mint a gyermekek napközbeni ellátása a gyermekek védelmének rendszerén belül a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátáshoz tartozik. A gyermekjóléti alapellátás részeként 20 hetes kortól – 3 éves korig a kisgyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása – nevelése a szülő távollétének idejében biztosított.

A Szilvási Bölcsőde és Családi Napközi két intézmény integrációjából, a Baranya Megyei Önkormányzat fenntartásában lévő Damjanich utcai bölcsőde, illetve a Komló Város Önkormányzat fenntartásában működő Szilvási Bölcsődéből jött létre, 2010. július 1-jével. Az integrált intézmény fenntartója 2010. július 1-jétől a Komló Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás. Ettől az időponttól összesen 94 bölcsődei és 7 családi napközi férőhellyel rendelkeztek.

Az összevont intézmény kedvezőtlen kihasználtsága miatt 2011. szeptember 1. napjától a Damjanich utcai telephely megszűnt. A Szilvási Bölcsődében 2012-ben 5 csoportszobában, 68 férőhellyel került ellátásra a bölcsődei feladat.

A szakmai munka irányvonalát a bölcsőde szakmai programjában fogalmazták meg.

A program fő célja:

- A gyermeki személyiség adottságainak, képességeinek és szükségleteinek kibontakozása, az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembevételével, az alapvető gyermeki jogok biztosításával.
- Az önfeledt, szabad játék folyamatában a gyermekek testi – lelki egyensúlyának megteremtése, mert ez számukra érzelmi biztonságot jelent, fejleszti érzelmi intelligenciájukat.
- Testi, szociális, érzelmi, értelmi képességek alakítása.
- A gyerekek összetételéből adódóan a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének biztosítása, szociokulturális hátrányainak csökkentése, valamint szocializációjának segítése kiemelt nevelési feladat.

Céljuk a gyermekek harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs légkörben, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó környezetben, biztosítva az egészséges személyiségfejlődéshez szükséges sokféle, változatos tevékenységet. A gyermekeket az egyéni bánásmód alapelveit figyelembe véve nevelik. Nagy hangsúlyt fektetnek a családokkal való szoros együttműködésre, együttnevelésre.

Az intézményben egyre több a támogatásra szoruló családok száma, akik alacsony jövedelmi viszonyaik miatt fordulnak anyagi támogatásért az önkormányzathoz, vagy, mert a családban olyan alapvető negatív változás áll be, amely csonka család kialakulásához vezet, és egyetlen jövedelemből kell gazdálkodni.

A gyermekek alapvető joga, hogy egyenlő, elérhető segítséget kapjanak képességeik, készségeik kibontakoztatásához, családban történő nevelkedésükhöz. A bölcsődei gondozásnak, nevelésnek jelentős szerepe van a gyermekvédelemben, a prevencióban, a hátrányok csökkentésében.

Vannak azonban olyan esetek, amikor a családon belüli helyzet annyira elmérgesedik (erőszak, bántalmazás, elhanyagolás), hogy szükségessé válik a kisgyermek védelembe vétele, esetleg kiemelése a családból.

2012. évben egy alkalommal, egy kisgyermekről kért neveltségi véleményt a Pesti Központi Kerületi Bíróság.

2012. év folyamán két védelembe vett gyermekük volt, mindkét gyermek a családgondozó javaslatára került bölcsődébe. Egy gondozottat pedig a nagyszülő családba fogadott.

Fontos feladatuknak tartják a gondjaikra bízott kisgyermekeknek a lehetőségeken belül minden segítséget megadni a hátrányok kompenzálásához, az egyéni bánásmód keretei között.

C) A „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthona tevékenységének bemutatása

A „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthonában 2012. évben 22 családot gondoztak, összesen 76 főt, ebből 39 a gyermekek száma.

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított.

Az intézménybe való bekerülés, az ellátás igénybevétele önkéntes. Az igénylő kérelmet ír, személyesen keresi meg az intézményt, sok esetben a gyermekjóléti szolgálat vagy a jelzőrendszer más tagjai javasolják a család felvételét.

A bekerülés leggyakoribb okai:

- lakhatási és anyagi problémák
- szociális krízis
- családi konfliktusok
- bántalmazás.

A családok túlnyomó része Komlóról kérte felvételét, az elmúlt évben csupán Mánfáról érkezett két család.

2012-ben összesen 14.714 gondozási napot tartottak nyilván, ami az intézmény 100 % feletti kihasználtságát bizonyítja. 2012- ben 10 család költözött el az intézményből.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2012. évben felügyeleti szerv által végzett ellenőrzés nem volt a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen.

5. Jövőre vonatkozó célok meghatározása

A jövőre nézve az eredményes gondozás érdekében továbbra is szükséges lenne a helyettes szülői hálózat megszervezése.

A jelzőrendszer tapasztalataink szerint nem működik minden esetben megfelelően.

6. Bűnmegelőzési program

Bűnmegelőzési programmal önkormányzatunk nem rendelkezik, de 2003. november 27-én a képviselő-testület elfogadta Komló Város Közbiztonsági Konceptióját, melynek célja, hogy az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására.

A bűnmegelőzés érdekében Komló Város Rendőrkapitánysága együttműködik különböző szervezetekkel –elsősorban a Komlói Polgárőr Egyesülettel és az iskolákkal.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a drogfogyasztás megelőzése és a kábítószer-bűnözés ellen tesz jelentős erőfeszítéseket. (Kábítószer-ellenes Egyeztető Fórum, Közösségfejlesztő drog-prevenció).

Évente megrendezésre kerül: DADA-program, Iskola Rendőre, Tesco-Police-Road Show, a Focival a drog ellen, „Sétáló ki mit tud”.

A komlói bűncselekményt elkövető és próbára bocsátott kiskorúakkal Hideg Zoltán hivatásos pártfogó foglalkozik.

A bűnmegelőzés ellen ható tényezők:

- Általában a családok anyagi helyzetének romlása.
 - A kisebb súlyú cselekmények –szabálysértési értékhatárt meg nem haladó esetek, alkalmi lopások- családon belül elítélésének elmaradása.
 - A szabadidő kulturált eltöltéséhez szükséges programok és intézmények hiánya.
- Kevés eszköz áll a gyámhatóság rendelkezésére (figyelmeztetés, védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés) és a rendelkezésre álló eszközöknek nincs kellő visszatartó ereje.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Az önkormányzat a következő civil szervezetekkel működik együtt:

- Kábítószer Egyeztető Fórum (bűnmegelőzés és szenvedélybetegség tárgyában)
- Gyermek- és Ifjúságvédelmi Alapítvány
- Polgárőrség
- Szent Kinga Caritas Alapítvány
- Magyar Élelmiszerbank Egyesület
- Belső Tűz Egyesület.

Komló, 2013. május 13.

dr. Lassan Krisztina
szociális irodavezető